

PREDLOG

ZAKON

O POTVRĐIVANJU KONVENCIJE O NADOKNADI ŠTETE PROUZROKOVANE VAZDUHOPLOVOM TREĆIM LICIMA

Član 1

Potvrđuje se Konvencija o nadoknadi štete prouzrokovane vazduhoplovom trećim licima koja je sačinjena u Montrealu 2. maja 2009. godine, u originalu na englaskom, arapskom, kineskom, ruskom i španskom jeziku.

Član 2

Tekst Konvencije iz člana 1 ovog zakona u originalu na crnogorskom i engleskom jeziku glasi:

<p>KONVENCIJA O NADOKNADI ŠTETE PROUZROKOVANE VAZDUHOPLOVOM TREĆIM LICIMA</p> <p>DRŽAVE ČLANICE OVE KONVENCIJE,</p> <p>UVIĐAJUĆI potrebu za obezbjeđenjem adekvatne kompenzacije trećih lica koja su oštećena kao rezultat slučaja u vezi vazduhoplova u letu;</p> <p>UVIĐAJUĆI potrebu za modernizovanjem <i>Konvencije o šteti trećih lica uzrokovanoj stranim vazduhoplovom na tlu</i> (<i>Convention on Damage Caused by Foreign Aircraft to Third Parties on the Surface</i>), potpisane u Rimu 7. novembra 1952. i <i>Protokola za izmjenu Konvencije o šteti trećih lica prouzrokovanoj stranim vazduhoplovom na tlu</i>, potpisane u Rimu 7. novembra 1952., potписаног u</p>	<p>CONVENTION ON COMPENSATION FOR DAMAGE CAUSED BY AIRCRAFT TO THIRD PARTIES</p> <p>THE STATES PARTIES TO THIS CONVENTION,</p> <p>RECOGNIZING the need to ensure adequate compensation for third parties who suffer damage resulting from events involving an aircraft in flight;</p> <p>RECOGNIZING the need to modernize the <i>Convention on Damage Caused by Foreign Aircraft to Third Parties on the Surface</i>, Signed at Rome on 7 October 1952, and the <i>Protocol to Amend the Convention on Damage Caused by Foreign Aircraft to Third Parties on the Surface</i>, <i>Signed at Rome on 7 October 1952</i>, Signed at Montreal on 23</p>
--	---

Montrealu 23. septembra 1978.godine;

UVIĐAJUĆI važnost za obezbjedenjem interesa trećih lica kao žrtava i potrebom za pravičnom kompenzacijom, kao i potrebu da se obezbijedi kontinuirana stabilnost vazduhoplovne industrije;

POTVRĐUJUĆI želju urednog razvoja operacija međunarodnog vazdušnog saobraćaja i nesmetanog protoka putnika, prtljaga i tereta u skladu sa principima i ciljevima *Konvencije o međunarodnom civilnom vazduhoplovstvu*, sačinjene u Čikagu 7. decembra 1944.godine, i

UVJERENE da je kolektivna akcija država na daljoj harmonizaciji i kodifikaciji određenih pravila za kompenzaciju trećih lica koja su oštećena u slučajevima vezanim za vazduhoplov u letu, u vidu nove Konvencije, najpoželjniji i najefikasniji način za postizanje pravičnog balansa interesa;

DOGOVORILE SU SE O SLJEDEĆEM:

Poglavlje I

Principi

Član 1 – Definicije

Za potrebe ove Konvencije:

(a) "akt nezakonitog ometanja" je akt koji je definisan kao prekršaj u *Konvenciji o suzbijanju nezakonitih otmica vazduhoplova*, potpisane u Hagu 16. decembra 1970.godine, ili u *Konvenciji o suzbijanju nezakonitih akata protiv sigurnosti civilnog vazduhoplovstva*, potpisane u Montrealu

September 1978;

RECOGNIZING the importance of ensuring protection of the interests of third-party victims and the need for equitable compensation, as well as the need to enable the continued stability of the aviation industry;

REAFFIRMING the desirability of the orderly development of international air transport operations and the smooth flow of passengers, baggage and cargo in accordance with the principles and objectives of the *Convention on International Civil Aviation*, done at Chicago on 7 December 1944; and

CONVINCED that collective State action for further harmonization and codification of certain rules governing the compensation of third parties who suffer damage resulting from events involving aircraft in flight through a new Convention is the most desirable and effective means of achieving an equitable balance of interests;

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

Chapter I

Principles

Article 1 — Definitions

For the purposes of this Convention:

(a) an "act of unlawful interference" means an act which is defined as an offence in the *Convention for the Suppression of Unlawful Seizure of Aircraft*, Signed at The Hague on 16 December 1970, or the *Convention for the Suppression of Unlawful Acts Against the Safety of Civil Aviation*, Signed at Montreal on 23 September 1971, and any amendment in

<p>23. septembra 1971.godine, uključujući sve amandmane važeće u vrijeme događanja toga akta;</p> <p>(b) "slučaj" se desio ako je uzrok štete vazduhoplov u letu ali ne kao posljedica akta nezakonitog ometanja;</p> <p>(c) vazduhoplov je "u letu" od momenta zatvaranja svih njegovih spoljašnjih vrata poslije ukrcavanja ili utovara do momenta kad se ta vrata otvore radi iskrcavanja ili istovara;</p> <p>(d) "međunarodni let" je svaki let čija se mjesto polaska i planiranog dolaska nalaze na teritorijama dvije države, bez obzira da li se let prekida ili ne, ili unutar teritorije jedne države ako postoji planirano mjesto prekida leta na teritoriji druge države.</p> <p>(e) "maksimalna masa" je maksimalna sertifikovana masa polijetanja vazduhoplova isključujući efekat gasa koji obezbjeduje uzgon kada se on koristi;</p> <p>(f) "operator" je lice koje koristi vazduhoplov, uz uslov da ukoliko kontrola nad upravljanjem vazduhoplovom i dalje pripada licu od kojeg je pravo na upotrebu vazduhoplova dobijeno, direktno ili indirektno, to lice se smatra operatorom. Za neko lice se smatra da koristi vazduhoplov kada ga on ili ona lično koristi ili kad ga njegovi ili njeni agenti ili službenici koriste u toku posla, bez obzira da li su za to nadležni ili ne;</p> <p>(g) "lice" je fizičko ili pravno lice, uključujući i državu;</p> <p>(h) "Država članica" je država za koju važi ova konvencija; i</p> <p>(i) "Treće lice" je lice koje nije operator, putnik ili pošiljalac ili primalac tereta.</p>	<p>force at the time of the event;</p> <p>(b) an "event" occurs when damage is caused by an aircraft in flight other than as a result of an act of unlawful interference;</p> <p>(c) an aircraft is considered to be "in flight" at any time from the moment when all its external doors are closed following embarkation or loading until the moment when any such door is opened for disembarkation or unloading;</p> <p>(d) "international flight" means any flight whose place of departure and whose intended destination are situated within the territories of two States, whether or not there is a break in the flight, or within the territory of one State if there is an intended stopping place in the territory of another State;</p> <p>(e) "maximum mass" means the maximum certificated take-off mass of the aircraft, excluding the effect of lifting gas when used;</p> <p>(f) "operator" means the person who makes use of the aircraft, provided that if control of the navigation of the aircraft is retained by the person from whom the right to make use of the aircraft is derived, whether directly or indirectly, that person shall be considered the operator. A person shall be considered to be making use of an aircraft when he or she is using it personally or when his or her servants or agents are using the aircraft in the course of their employment, whether or not within the scope of their authority;</p> <p>(g) "person" means any natural or legal person, including a State;</p> <p>(h) "State Party" means a State for which this Convention is in force; and</p> <p>(i) "third party" means a person other than the operator, passenger or consignor or consignee of cargo.</p>
---	---

Član 2 - Područje primjene

1. Ova konvencija se primjenjuje na štetu prema trećim licima, koja se desi na teritoriji Države članice i prouzrokovana je vazduhoplovom u letu na nekom

Article 2 — Scope

1. This Convention applies to damage to third parties which occurs in the territory of a State Party caused by an aircraft in flight on an

<p>međunarodnom letu, a koja nije rezultat akta nezakonitog ometanja.</p> <p>2. Ako Država članica to izjavi Depozitaru ova konvencija će se takođe primjenjivati i kad vazduhoplov u letu, izuzimajući međunarodni let, prouzrokuje štetu na teritoriji te države, ako ta šteta nije rezultat akta nezakonitog ometanja.</p> <p>3. Za potrebe ove konvencije:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) oštećenje broda ili vazduhoplova nad pučinom ili Ekskluzivnom ekonomskom zonom smatrati će se kao šteta koja se desila na teritoriji države u kojoj je registrovan; međutim, ako je poslovno sjedište operatora vazduhoplova na teritoriji države u kojoj nije registrovan, smatrati će se da se oštećenje vazduhoplova desilo na teritoriji države u kojoj je njegovo poslovno sjedište; (b) oštećenje bušilačke platforme ili druge instalacije trajno fiksirane na tlu ili u Ekskluzivnoj ekonomskoj zoni ili na teritoriji kontinenta smatrati će se kao da se desilo na teritoriji države koja ima jurisdikciju nad tom platformom ili instalacijom u skladu sa međunarodnim zakonom uključujući <i>Konvenciju Ujedinjenih Nacija o Zakonu o moru</i>, sačinjenu u Montego Bay-u 10. decembra 1982.godine. <p>4. Ova Konvencija se ne primjenjuje na štete koje prouzrokuje državni vazduhoplov. Vazduhoplovi koji se koriste u vojnim, carinskim i policijskim službama smatraju se državnim vazduhoplovima.</p>	<p>international flight, other than as a result of an act of unlawful interference.</p> <p>2. If a State Party so declares to the Depositary, this Convention shall also apply where an aircraft in flight other than on an international flight causes damage in the territory of that State, other than as a result of an act of unlawful interference.</p> <p>3. For the purposes of this Convention:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) damage to a ship in or an aircraft above the High Seas or the Exclusive Economic Zone shall be regarded as damage occurring in the territory of the State in which it is registered; however, if the operator of the aircraft has its principal place of business in the territory of a State other than the State of Registry, the damage to the aircraft shall be regarded as having occurred in the territory of the State in which it has its principal place of business; and (b) damage to a drilling platform or other installation permanently fixed to the soil in the Exclusive Economic Zone or the Continental Shelf shall be regarded as having occurred in the territory of the State which has jurisdiction over such platform or installation in accordance with international law including the <i>United Nations Convention on the Law of the Sea</i>, done at Montego Bay on 10 December 1982. <p>4. This Convention shall not apply to damage caused by State aircraft. Aircraft used in military, customs and police services shall be deemed to be State aircraft.</p>
--	--

<h2>Poglavlje 2</h2> <h3>Odgovornost operatora i srodna pitanja</h3> <h4>Član 3 – Odgovornost operatora</h4> <p>1. Operator je odgovoran za štete nanesene trećem licu samo pod uslovom da je uzrok štete vazduhoplov u letu.</p> <p>2. Prema ovoj Konvenciji ne postoji pravo na kompenzaciju ako šteta nije direktna posledica slučaja koji je do nje doveo, ili ako šteta proizilazi iz same činjenice prolaska vazduhoplova kroz vazdušni prostor u skladu sa postojećim propisima koji regulišu vazdušni saobraćaj.</p> <p>3. Štete uslijed smrti, tjelesne povrede i mentalne povrede moraju biti nadoknađene. Štete uslijed mentalne povrede se moraju nadoknaditi samo ako su prouzrokovane poznatim psihičkim bolestima a koje su rezultat ili tjelesne povrede ili direktne izloženosti neposrednoj smrti ili tjelesnoj povredi.</p> <p>4. Štete nad svojinom moraju biti nadoknađene.</p> <p>5. Šteta nenesena životnoj sredini će se morati nadoknaditi, ukoliko takva nadoknada postoji po zakonu Države članice na čijoj se teritoriji šteta desila.</p> <p>6. Po ovoj konvenciji ne postoji odgovornost za štetu prouzrokovanoj nuklearnim incidentom po definiciji u <i>Pariskoj Konvenciji o odgovornosti trećeg lica u oblasti nuklearne energije</i> (29.jul 1960.godine) ili za nuklearnu štetu kako je definisana u <i>Bečkoj Konvenciji o civilnoj odgovornosti za nuklearnu štetu</i> (21. maj 1963.godine) i po bilo kojem amandmanu ili dopuni ovih konvencija koje su na snazi u vrijeme događanja slučaja.</p> <p>7. Kaznene, primjerne, ili bilo koje druge štete koje se ne mogu kompenzirati neće biti nadoknađivane.</p> <p>8. Operator koji bi inače bio odgovoran prema odredbama ove konvencije neće biti</p>	<h2>Chapter II</h2> <h3>Liability of the operator and related issues</h3> <h4>Article 3 — Liability of the operator</h4> <p>1. The operator shall be liable for damage sustained by third parties upon condition only that the damage was caused by an aircraft in flight.</p> <p>2. There shall be no right to compensation under this Convention if the damage is not a direct consequence of the event giving rise thereto, or if the damage results from the mere fact of passage of the aircraft through the airspace in conformity with existing air traffic regulations.</p> <p>3. Damages due to death, bodily injury and mental injury shall be compensable. Damages due to mental injury shall be compensable only if caused by a recognizable psychiatric illness resulting either from bodily injury or from direct exposure to the likelihood of imminent death or bodily injury.</p> <p>4. Damage to property shall be compensable.</p> <p>5. Environmental damage shall be compensable, in so far as such compensation is provided for under the law of the State Party in the territory of which the damage occurred.</p> <p>6. No liability shall arise under this Convention for damage caused by a nuclear incident as defined in the <i>Paris Convention on Third Party Liability in the Field of Nuclear Energy</i> (29 July 1960) or for nuclear damage as defined in the <i>Vienna Convention on Civil Liability for Nuclear Damage</i> (21 May 1963), and any amendment or supplements to these Conventions in force at the time of the event.</p> <p>7. Punitive, exemplary or any other non-compensatory damages shall not be recoverable.</p> <p>8. An operator who would otherwise</p>
---	--

<p>odgovoran ako je šteta direktna posljedica oružanog sukoba ili civilnih nemira.</p>	<p>be liable under the provisions of this Convention shall not be liable if the damage is the direct consequence of armed conflict or civil disturbance.</p>
<p>Član 4 – Granice odgovornosti operatora</p> <p>1. Odgovornost operatora prema članu 3 neće preći sledeću granicu koja se bazira na masi vazduhoplova koji je uključen u slučaj:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) 750 000 Specijalnih prava vučenja za vazduhoplov maksimalne mase od 500kg ili manje; (b) 1 500 000 Specijalnih prava vučenja za vazduhoplov maksimalne mase veće od 500kg ali koja ne prelazi 1 000kg; (c) 3 000 000 Specijalnih prava vučenja za vazduhoplov maksimalne mase veće od 1000kg ali koja ne prelazi 2 700 kg; (d) 7 000 000 Specialnih prava vučenja za vazduhoplov maksimalne mase veće od 2700 kg ali koja ne prelazi 6 000 kg; (e) 18 000 000 Specijalnih prava vučenja za vazduhoplov maksimalne mase veće od 6000 kg ali koja ne prelazi 12 000 kg; (f) 80 000 000 Specijalnih prava vučenja za vazduhoplov maksimalne mase veće od 12 000 kg ali koja ne prelazi 25 000 kg; (g) 150 000 000 Specijalnih prava vučenja za vazduhoplov maksimalne mase veće od 25 000 kg ali koja ne prelazi 50 000 kg; (h) 300 000 000 Specijalnih prava 	<p>Article 4 — Limit of the operator's liability</p> <p>1. The liability of the operator arising under Article 3 shall not exceed for an event the following limit based on the mass of the aircraft involved:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) 750 000 Special Drawing Rights for aircraft having a maximum mass of 500 kilogrammes or less; (b) 1 500 000 Special Drawing Rights for aircraft having a maximum mass of more than 500 kilogrammes but not exceeding 1 000 kilogrammes; (c) 3 000 000 Special Drawing Rights for aircraft having a maximum mass of more than 1 000 kilogrammes but not exceeding 2 700 kilogrammes; (d) 7 000 000 Special Drawing Rights for aircraft having a maximum mass of more than 2 700 kilogrammes but not exceeding 6 000 kilogrammes; (e) 18 000 000 Special Drawing Rights for aircraft having a maximum mass of more than 6 000 kilogrammes but not exceeding 12 000 kilogrammes; (f) 80 000 000 Special Drawing Rights for aircraft having a maximum mass of more than 12 000 kilogrammes but not exceeding 25 000 kilogrammes; (g) 150 000 000 Special Drawing Rights for aircraft having a maximum mass of more than 25 000 kilogrammes but not exceeding 50 000 kilogrammes;

<p>za vazduhoplov maksimalne mase veće od 50 000 kg ali koja ne prelazi 200 000 kg;</p> <p>(i) 500 000 000 Specijalnih prava vučenja za avion koji ima maksimalnu masu veću od 200 000 kg ali koja ne prelazi 500 000 kg;</p> <p>(j) 700 000 000 Specialnih prava vučenja za vazduhoplov maksimalne mase veće od 500 000 kg.</p> <p>2. Ako su u slučaj uključena dva ili više vazduhoplova kojima upravlja isti operator, granica odgovornosti će se primijeniti prema vazduhoplovu najveće maksimalne mase.</p> <p>3. Granice u ovome članu će se primijeniti samo ako operator dokaže da šteta:</p> <p>(a) nije nastala zbog nemara ili pogrešne radnje ili greške, njegove ili njegovih službenika ili agenata; ili</p> <p>(b) je nastala isključivo zbog nemara ili pogrešne radnje ili greške drugog lica.</p>	<p>(h) 300 000 000 Special Drawing Rights for aircraft having a maximum mass of more than 50 000 kilogrammes but not exceeding 200 000 kilogrammes;</p> <p>(i) 500 000 000 Special Drawing Rights for aircraft having a maximum mass of more than 200 000 kilogrammes but not exceeding 500 000 kilogrammes;</p> <p>(j) 700 000 000 Special Drawing Rights for aircraft having a maximum mass of more than 500 000 kilogrammes.</p> <p>2. If an event involves two or more aircraft operated by the same operator, the limit of liability in respect of the aircraft with the highest maximum mass shall apply.</p> <p>3. The limits in this Article shall only apply if the operator proves that the damage:</p> <p>(a) was not due to its negligence or other wrongful act or omission or that of its servants or agents; or</p> <p>(b) was solely due to the negligence or other wrongful act or omission of another person.</p>
<p>Član 5 – Prioritet naknade</p> <p>Ako ukupna suma obeštećenja koja se plaća prelazi sumu koja je određena u članu 4, stav 1, ukupna suma će se dodijeliti po prioritetu tako da zadovolji potraživanje proporcionalno u odnosu na smrt, tjelesnu povredu ili mentalnu povredu, u prvoj instanci. Ostatak ove ukupne sume, ako ga ima, će biti dodijeljen potražiocima proporcionalno u odnosu na štetu.</p> <p>Član 6 – Slučajevi u koje su uključeni dva ili više operatora</p> <p>1. Ako su dva ili više vazduhoplova</p>	<p>Article 5 — Priority of compensation</p> <p>If the total amount of the damages to be paid exceeds the amounts available according to Article 4, paragraph 1, the total amount shall be awarded preferentially to meet proportionately the claims in respect of death, bodily injury and mental injury, in the first instance. The remainder, if any, of the total amount payable shall be awarded proportionately among the claims in respect of other damage.</p> <p>Article 6 — Events involving two or more operators</p>

<p>uključena u slučaj koji je uzrok štete na koju se ova konvencija primjenjuje, operatori ovih aviona su zajedno i pojedinačno odgovorni za štetu nanesenu trećem licu .</p> <p>2. Ako su dva ili više operatora odgovorni, podjela među njima će zavisiti od njihovih pojedinačnih granica odgovornosti i njihovog dopronosa šteti.</p> <p>3. Operator neće biti odgovoran u iznosu preko granice njegove odgovornosti, ako ta granica postoji.</p>	<p>1. Where two or more aircraft have been involved in an event causing damage to which this Convention applies, the operators of those aircraft are jointly and severally liable for any damage suffered by a third party.</p> <p>2. If two or more operators are so liable, the recourse between them shall depend on their respective limits of liability and their contribution to the damage.</p> <p>3. No operator shall be liable for a sum in excess of the limit, if any, applicable to its liability.</p>
Član 7 – Troškovi suda i ostali troškovi	Article 7 -Court costs and other expenses
<p>1. Sud može dodijeliti, u skladu sa sopstvenim zakonom, cijelokupne ili djelimične troškove suda i ostale troškove parnice nastale od strane podnosioca zahtjeva, uključujući kamatu.</p> <p>2. Stav 1 ovog člana se neće primjenjivati u slučaju kad suma dodijeljenog obeštećenja, isključujući troškove suda i druge troškove parnice, ne prelazi sumu koju je operator ponudio oštećenoj strani u pisanom obliku u roku od šest mjeseci od datuma slučaja koji je uzrokovao štetu, ili prije preduzimanja radnje za proces, pri čemu važi ono što se desi kasnije.</p>	<p>1. The court may award, in accordance with its own law, the whole or part of the court costs and of the other expenses of the litigation incurred by the claimant, including interest.</p> <p>2. Paragraph 1 shall not apply if the amount of the damages awarded, excluding court costs and other expenses of the litigation, does not exceed the sum which the operator has offered in writing to the claimant within a period of six months from the date of the event causing the damage, or before the commencement of the action, whichever is the later.</p>
Član 8 – Plaćanje unaprijed	Article 8 — Advance payments
<p>Ako je tako određeno zakonom države u kojoj se šteta desila, operator mora činiti avansno plaćanje bez odlaganja fizičkim licima koja imaju pravo na obeštećenje prema ovoj konvenciji, da bi se zadovoljile njihove nužne ekonomske potrebe. Te uplate unaprijed ne predstavljaju priznavanje odgovornosti i odbijaju se od sume koju operator plati kasnije kao obeštećenje.</p>	<p>If required by the law of the State where the damage occurred, the operator shall make advance payments without delay to natural persons who may be entitled to claim compensation under this Convention, in order to meet their immediate economic needs. Such advance payments shall not constitute a recognition of liability and may be offset against any amount subsequently payable as damages by the operator.</p>
Član 9 - Osiguranje	

<p>1. U odnosu na član 4, države članice će tražiti od njihovih operatora da imaju adekvatno osiguranje ili garanciju da mogu pokriti svoje odgovornosti za štetu prema ovoj konvenciji.</p> <p>2. Država članica može zahtijevati od operatora koji u njoj djeluje da pruži dokaze o posjedovanju odgovarajućeg osiguranja ili garancije. U tom smislu Država članica će primijeniti iste kriterijume za operatore drugih država članica kao i za svoje operatore.</p>	<p>Article 9 — Insurance</p> <p>1. Having regard to Article 4, States Parties shall require their operators to maintain adequate insurance or guarantee covering their liability under this Convention.</p> <p>2. An operator may be required by the State Party in or into which it operates to furnish evidence that it maintains adequate insurance or guarantee. In doing so, the State Party shall apply the same criteria to operators of other States Parties as it applies to its own operators.</p>
<p>Poglavlje III</p> <p>Oslobadanje od optužbe i nadoknada</p> <p>Član 10 – Oslobadanje od optužbe</p> <p>Ako operator dokaže da je šteta prouzrokovana, ili joj je doprinijeto, nemarom ili drugom štetnom radnjom ili greškom potražioca obeštećenja, ili lica od kojeg su on ili ona ovlašćeni, operator će biti potpuno ili djelimično oslobođen obaveze prema tom potražiocu u onoj mjeri u kojoj je taj nemar ili štetna radnja ili greška prouzrokovala štetu ili joj je doprinijela.</p>	<p>Chapter III</p> <p>Exoneration and recourse</p> <p>Article 10 — Exoneration</p> <p>If the operator proves that the damage was caused, or contributed to, by the negligence or other wrongful act or omission of a claimant, or the person from whom he or she derives his or her rights, the operator shall be wholly or partly exonerated from its liability to that claimant to the extent that such negligence or wrongful act or omission caused or contributed to the damage.</p>
<p>Član 11 – Pravo na nadoknadu</p> <p>Prema članu 13, ništa u ovoj konvenciji ne može uticati na pitanje da li lice odgovorno za štetu u skladu sa tim članom, ima pravo nadoknade protiv bilo kojeg drugog lica.</p>	<p>Article 11 — Right of recourse</p> <p>Subject to Article 13, nothing in this Convention shall prejudice the question whether a person liable for damage in accordance with its provisions has a right of recourse against any person.</p>
<p>Poglavlje IV</p> <p>Izvršenje poravnjanja i relevantne odredbe</p> <p>Član 12 – Ekskluzivno poravnanje</p> <p>1. Svaka radnja radi nadoknade štete trećim licima uzrokovane vazduhoplovom</p>	<p>Chapter IV</p> <p>Exercise of remedies and related provisions</p> <p>Article 12 — Exclusive remedy</p> <p>1. Any action for compensation for</p>

u letu koja je pokrenuta protiv operatora, ili njegovih službenika ili agenata, po bilo kojoj osnovi, bilo da je po ovoj konvenciji ili je nekriminalna radnja ili drugo, može se pokrenuti zavisno od uslova definisanih u ovoj konvenciji bez obzira ko su lica koja imaju pravo da pokrenu sudski postupak i koja su njihova prava.

2. Član 3, st. 6, 7 i 8, se primjenjuju na bilo koje drugo lice od kojeg se štete navedene u ovim paragrafima inače mogu nadoknaditi ili obeštetiti, bilo po ovoj konvenciji ili na drugi način.

Član 13 – Isključenje odgovornosti

Ni vlasnik, ni iznajmljivač ili finansijer koji zadržava naziv ili vazduhoplova, ukoliko nijesu operatori, ili njihovi službenici ili agenti, nijesu odgovorni za štete prema ovoj Konvenciji ili zakonu bilo koje države članice u vezi sa oštećenjem trećega lica.

Član 14 – Konverzija Specijalnih prava vučenja

Sume pomenute u uslovima Specijalnih prava vučenja u ovoj konvenciji će se smatrati da se odnose na Specijalna prava vučenja kao što ih definiše Međunarodni monetarni fond. Konverzija iznosa u nacionalne valute će, u slučaju sudskega procesa, biti uređena prema vrijednosti tih valuta po Specijalnim pravima vučenja na dan presude. Vrijednost u nacionalnoj valuti će se računati u skladu sa metodom vrednovanja koji primjenjuje Međunarodni monetarni fond za svoje operacije i transakcije. Vrijednost u nacionalnoj valuti države članice koja nije član Međunarodnog monetarnog fonda biće računata na način koji određuje ta država tako da je ta vrijednost u nacionalnoj valuti što je moguće bliža realnoj vrijednosti kao u članu 4, stav 1.

damage to third parties caused by an aircraft in flight brought against the operator, or its servants or agents, however founded, whether under this Convention or in tort or otherwise, can only be brought subject to the conditions set out in this Convention without prejudice to the question as to who are the persons who have the right to bring suit and what are their respective rights.

2. Article 3, paragraphs 6, 7 and 8, shall apply to any other person from whom the damages specified in those paragraphs would otherwise be recoverable or compensable, whether under this Convention or in tort or otherwise.

Article 13 — Exclusion of liability

Neither the owner, lessor or financier retaining title or holding security of an aircraft, not being an operator, nor their servants or agents, shall be liable for damages under this Convention or the law of any State Party relating to third party damage.

Article 14 — Conversion of Special Drawing Rights

The sums mentioned in terms of Special Drawing Right in this Convention shall be deemed to refer to the Special Drawing Right as defined by the International Monetary Fund. Conversion of the sums into national currencies shall, in case of judicial proceedings, be made according to the value of such currencies in terms of the Special Drawing Right at the date of the judgement. The value in a national currency shall be calculated in accordance with the method of valuation applied by the International Monetary Fund for its operations and transactions. The value in a national currency, of a State Party which is not a Member of the International Monetary Fund, shall be calculated in a manner determined by that State to express in the national currency of the State Party

<p>Član 15 – Revizija limita</p> <p>1. Prema stavu 2 ovoga člana, iznose određene u članu 4, stav 1, revidiraće Depozitar u skladu sa inflacionim faktorom koji odgovara akumulisanoj stopi inflacije od vremena prethodne revizije ili u slučaju prvog stepena od dana stupanja na snagu ove konvencije. Mjera stope inflacije koja će se koristiti za određivanje inflacionog faktora biće prosječna ponderisana vrijednost godišnjih stopa povećanja ili smanjenja Indeksa potrošačkih cijena u državama čije valute čine Specijalna prava vučenja navedena u članu 14.</p> <p>2. Ako se revizijom iz prethodnog stava zaključi da inflacioni faktor prelazi 10 odsto, Depozitar će obavijestiti države članice o reviziji limita odgovornosti. Takva revizija stupa na snagu šest mjeseci poslije obavještavanja država članica, ukoliko većina država članica ne podnese svoje neodobravanje. Depozitar će odmah obavijestiti sve države članice o stupanju na snagu svake revizije.</p>	<p>as far as possible the same real value as the amounts in Article 4, paragraph 1.</p> <p>Article 15 — Review of limits</p> <p>1. Subject to paragraph 2 of this Article, the sums prescribed in Article 4, paragraph 1, shall be reviewed by the Depositary by reference to an inflation factor which corresponds to the accumulated rate of inflation since the previous revision or in the first instance since the date of entry into force of this Convention. The measure of the rate of inflation to be used in determining the inflation factor shall be the weighted average of the annual rates of increase or decrease in the Consumer Price Indices of the States whose currencies comprise the Special Drawing Right mentioned in Article 14.</p> <p>2. If the review referred to in the preceding paragraph concludes that the inflation factor has exceeded 10 per cent, the Depositary shall notify the States Parties of a revision of the limits of liability. Any such revision shall become effective six months after the notification to the States Parties, unless a majority of the States Parties register their disapproval. The Depositary shall immediately notify all States Parties of the coming into force of any revision.</p>
<p>Član 16 – Forum</p> <p>1. Na osnovu stava 2 ovoga člana, radnje za kompenzaciju po odredbama ove konvencije mogu se pokrenuti samo pred sudovima Države članice na čijoj teritoriji se desila šteta.</p> <p>2. Ako se šteta desi u više od jedne Države članice, radnje po odredbama ove konvencije mogu se pokrenuti samo pred sudovima Države članice na čijoj teritoriji je vazduhoplov bio ili čiju je teritoriju napuštao u vrijeme dešavanja slučaja.</p> <p>3. Bez obzira na st.1 i 2 ovoga člana,</p>	<p>Article 16 — Forum</p> <p>1. Subject to paragraph 2 of this Article, actions for compensation under the provisions of this Convention may be brought only before the courts of the State Party in whose territory the damage occurred.</p> <p>2. Where damage occurs in more than one State Party, actions under the provisions of this Convention may be brought only before the courts of the State Party the territory of which the aircraft was in or about to leave when the event occurred.</p>

prijava se može podnijeti u bilo kojoj Državi članici radi privremenih mjera, uključujući zaštitne mjere, koje postoe po zakonu te države.

3. Without prejudice to paragraphs 1 and 2 of this Article, application may be made in any State Party for such provisional measures, including protective measures, as may be available under the law of that State.

Član 17 – Priznavanje i izvršenje presude

1. Prema odredbama ovoga člana, presude nadležnog suda po članu 16 poslije suđenja, ili automatski, će biti izvršne, kad postanu izvršne u toj Državi članici, i u svakoj drugoj Državi članici čim se ispune formalnosti koje zahtjeva ta Država članica.

2. Valjanost sudskog predmeta se neće ponovo otvarati po bilo kojoj aplikaciji za priznavanje ili izvršenje prema ovom članu.

3. Priznavanje ili izvršenje presude može se odbiti ako:

- (a) je njen priznavanje ili izvršenje očigledno suprotno javnom poretku u Državi članici u kojoj se priznavanje ili izvršenje traži;
- (b) optuženi nije dobio obavještenje o postupku na vrijeme i način tako da može da se pripremi i podnese odbranu;
- (c) je ista u vezi već pokrenutog postupka, između istih strana, koje su već formirale presudu ili arbitražnu odluku koja je priznata kao konačna po zakonu Države članice u kojoj se priznavanje ili izvršenje traži;
- (d) se do presude došlo prevarom bilo koje strane; ili
- (e) pravo na izvršenje presude ne pripada licu koje je podnijelo

Article 17 — Recognition and enforcement of judgements

1. Subject to the provisions of this Article, judgements entered by a competent court under Article 16 after trial, or by default, shall when they are enforceable in the State Party of that court be enforceable in any other State Party as soon as the formalities required by that State Party have been complied with.

2. The merits of the case shall not be reopened in any application for recognition or enforcement under this Article.

3. Recognition and enforcement of a judgement may be refused if:

(a) its recognition or enforcement would be manifestly contrary to public policy in the State Party where recognition or enforcement is sought;

(b) the defendant was not served with notice of the proceedings in such time and manner as to allow him or her to prepare and submit a defence;

(c) it is in respect of a cause of action which had already, as between the same parties, formed the subject of a judgement or an arbitral award which is recognized as final and conclusive under the law of the State Party where recognition or enforcement is sought;

(d) the judgement has been obtained by fraud of any of the parties; or

<p>aplikaciju.</p> <p>4. Priznavanje ili izvršenje presude može se takođe odbiti ukoliko presuda dodjeljuje odštetu, uključujući primjernu ili kaznenu odštetu, koja nije dovoljna da nadoknadi stvarnu štetu koju je treće lice pretrpjelo.</p> <p>5. Kad je presuda izvršna, postaje izvršno i plaćanje sudskih i ostalih troškova koje napravi tužilac, uključujući kamatu dodijeljenu po presudi.</p>	<p>(e) the right to enforce the judgement is not vested in the person by whom the application is made.</p> <p>4. Recognition and enforcement of a judgement may also be refused to the extent that the judgement awards damages, including exemplary or punitive damages, that do not compensate a third party for actual harm suffered.</p> <p>5. Where a judgement is enforceable, payment of any court costs and other expenses incurred by the plaintiff, including interest recoverable under the judgement, shall also be enforceable.</p>
<p>Član 18 – Regionalni i multilateralni sporazumi o priznavanju i izvršavanju presuda</p> <p>1. Države članice mogu ući u regionalne i multilateralne sporazume u vezi priznavanja i izvršavanja presuda u skladu sa ciljevima ove konvencije, ukoliko ti sporazumi kao rezultat nemaju niži nivo zaštite bilo kojeg trećeg lica ili optuženoga od nivoa zaštite koji je predviđen ovom konvencijom.</p> <p>2. Države članice će informisati jedna drugu, preko Depozitara, o svim takvim regionalnim ili multilateralnim sporazumima u koje su ušle prije ili poslije datuma stupanja na snagu ove konvencije.</p> <p>3. Odredbe ovoga poglavlja nemaju uticaja na priznavanje ili izvršavanje bilo kojih presuda u skladu sa ovim sporazumima.</p>	<p>Article 18 -Regional and multilateral agreements on the recognition and enforcement of judgements</p> <p>1. States Parties may enter into regional and multilateral agreements regarding the recognition and enforcement of judgements consistent with the objectives of this Convention, provided that such agreements do not result in a lower level of protection for any third party or defendant than that provided for in this Convention.</p> <p>2. States Parties shall inform each other, through the Depositary, of any such regional or multilateral agreements that they have entered into before or after the date of entry into force of this Convention.</p> <p>3. The provisions of this Chapter shall not affect the recognition or enforcement of any judgement pursuant to such agreements.</p>
<p>Član 19 – Period ograničenja</p> <p>1. Pravo na nadoknadu prema članu 3 se gasi ako radnja nije pokrenuta u roku od dvije godine od datuma slučaja koji je prouzrokovao štetu.</p> <p>2. Metod računanja ovoga dvogodišnjeg perioda će biti određen u skladu sa</p>	<p>Article 19 — Period of limitation</p> <p>1. The right to compensation under Article 3 shall be extinguished if an action is not brought within two years from the date of the event which caused the damage.</p> <p>2. The method of calculating such</p>

<p>zakonom važećim za sud koji rješava slučaj.</p> <p>Član 20 – Smrt odgovornog lica</p> <p>U slučaju smrti odgovornog lica, tužba za naknadu štete je protiv onih koji zakonski zastupaju njegovo ili njeno imanje i to po odredbama ove konvencije.</p> <p style="text-align: center;">POGLAVLJE V</p> <p style="text-align: center;">Završne odredbe</p> <p>Član 21 – Potpis, ratifikacija, prihvatanje, odobrenje ili pristupanje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ova konvencija će biti spremna za potpisivanje 2. maja 2009.godine od strane država učesnica Međunarodne konferencije o vazdušnom pravu održane u Montréalu od 20. aprila do 2. maja 2009.godine, Konvencija treba biti otvorena svim državama za potpisivanje u Sjedištu Medunarodne organizacije civilnog vazduhoplovstva u Montréalu dok ne stupi na snagu u skladu sa članom 23. 2. Ova konvencija će biti predmet ratifikacije od strane država potpisnica. 3. Zemlje koje ne potpišu ovu Konvenciju mogu je prihvatići, odobriti ili joj pristupiti bilo kad. 4. Instrumenti ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja će se deponovati kod Međunarodne organizacije civilnog vazduhoplovstva, koja se ovim određuje kao Depozitar. <p>Član 22 –Organizacije za regionalnu i ekonomsku integraciju</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacija za regionalnu i ekonomsku integraciju koju konstituiše suverena država i koja ima nadležnost nad 	<p>two-year period shall be determined in accordance with the law of the court seised of the case.</p> <p>Article 20 — Death of person liable</p> <p>In the event of the death of the person liable, an action for damages lies against those legally representing his or her estate and is subject to the provisions of this Convention.</p> <p style="text-align: center;">CHAPTER V</p> <p style="text-align: center;">Final clauses</p> <p>Article 21 – Signature, ratification, acceptance, approval or accession</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. This Convention shall be open for signature in Montréal on 2 May 2009 by States participating in the International Conference on Air Law held at Montréal from 20 April to 2 May 2009. After 2 May 2009, the Convention shall be open to all States for signature at the Headquarters of the International Civil Aviation Organization in Montréal until it enters into force in accordance with Article 23. 2. This Convention shall be subject to ratification by States which have signed it. 3. Any State which does not sign this Convention may accept, approve or accede to it at any time. 4. Instruments of ratification, acceptance, approval or accession shall be deposited with the International Civil Aviation Organization, which is hereby designated the Depositary. <p>Article 22 – Regional Economic Integration Organizations</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A Regional Economic Integration
--	--

određenim stvarima koje reguliše ova konvencija može takođe da potpiše, ratifikuje, prihvati, odobri ili pristupi konvenciji. Organizacija za regionalnu i ekonomsku integraciju će u tome slučaju imati prava i obaveze Države članice u onoj mjeri u kojoj je ta organizacija nadležna za te stvari.

2 Organizacija za regionalnu i ekonomsku integraciju će, u vrijeme potpisivanja, ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja, dati izjavu Depozitaru u kojoj se specifikuju stvari iz ove konvencije nad kojima je nadležnost prenesena na ovu organizaciju od strane njenih zemalja članica. Organizacija za regionalnu i ekonomsku integraciju će odmah obavijestiti Depozitara o bilo kakvim promjenama u raspodjeli nadležnosti, uključujući transfer novih nadležnosti, koje su navedene u deklaraciji u ovom paragafu.

3. U ovoj konvenciji naziv "Država članica" ili "države članice" odnosi se jednako i na Organizaciju za regionalnu i ekonomsku integraciju, gdje god je to u kontekstu opravdano.

Član 23 – Stupanje na snagu

1. Ova konvencija će stupiti na snagu šezdesetoga dana po deponovanju trideset petog instrumenta ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupa, kod Depozitara, od država koje deponuju te instrumente. Instrument deponovan od strane neke Organizacije za regionalne i ekonomsku integraciju nije predmet ovoga stava.

2. Za ostale države i druge Organizacije za regionalnu i ekonomsku integraciju, ova konvencija stupa na snagu šesdeset dana od dana deponovanja instrumenta ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja.

Član 24 – Otkazivanje

Organization which is constituted by sovereign States and has competence over certain matters governed by this Convention may similarly sign, ratify, accept, approve or accede to this Convention. The Regional Economic Integration Organization shall in that case have the rights and obligations of a State Party to the extent that that Organization has competence over matters governed by this Convention.

2. The Regional Economic Integration Organization shall, at the time of signature, ratification, acceptance, approval or accession, make a declaration to the Depositary specifying the matters governed by this Convention in respect of which competence has been transferred to that Organization by its Member States. The Regional Economic Integration Organization shall promptly notify the Depositary of any changes to the distribution of competence, including new transfers of competence, specified in the declaration under this paragraph.

3. Any reference to a "State Party" or "States Parties" in this Convention applies equally to a Regional Economic Integration Organization where the context so requires.

Article 23 – Entry into force

1. This Convention shall enter into force on the sixtieth day following the date of deposit of the thirty-fifth instrument of ratification, acceptance, approval or accession with the Depositary between the States which have deposited such instruments. An instrument deposited by a Regional Economic Integration Organization shall not be counted for the purpose of this paragraph.

2. For other States and for other Regional Economic Integration Organizations, this Convention shall take effect sixty days following the date of deposit of the instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

1. Bilo koja Država članica može otkazati ovu konvenciju putem pismenog obavještenja Depozitaru.

2. Otkazivanje stupa na snagu stotinu i osamdeset dana od datuma prijema ovoga obavještenja kod Depozitara, u slučaju štete iz člana 3 a koja je rezultat slučaja koji se dogodio prije isticanja ovog perioda od stotinu i osamdeset dana, Konvencija će se primjenjivati kao da obavještenje nije primljeno.

Član 25 – Odnos prema drugim sporazumima

Pravila ove konvencije preovlađuju nad bilo kojim drugim pravilima u sljedećim instrumentima koji bi se inače mogli primijeniti na štete koje tretira ova konvencija:

(a) *Konvencija o šteti prouzrokovanoj stranim vazduhoplovom trećim licima na tlu*, potpisana u Rimu 7. oktobra 1952; ili

(b) *Protokol o Izmjenama Konvencije o šteti prouzrokovanoj stranim vazduhoplovom trećim licima na tlu*, potpisane u Rimu 7. oktobra 1952., Potpisana u Montrealu 23. septembra 1978.

Član 26 – Države sa više od jednog zakonskog sistema

1. Ako neka država ima dvije ili više teritorijalnih jedinica u kojima važe različiti zakoni u vezi stvari kojima se bavi ova konvencija, ona može, pri potpisivanju, ratifikaciji, prihvatanju, odobrenju ili pristupanju, izjaviti da ova konvencija važi za sve teritorijalne jedinice ili samo za jednu ili više njih, i modifikovati ovu izjavu podnošenjem nove izjave neki drugi put.

Article 24 – Denunciation

1. Any State Party may denounce this Convention by written notification to the Depositary.

2. Denunciation shall take effect one hundred and eighty days following the date on which notification is received by the Depositary; in respect of damage contemplated in Article 3 arising from an event which occurred before the expiration of the one hundred and eighty day period, the Convention shall continue to apply as if the denunciation had not been made.

Article 25 – Relationship to other treaties

The rules of this Convention shall prevail over any rules in the following instruments which would otherwise be applicable to damage covered by this Convention:

(a) the *Convention on Damage Caused by Foreign Aircraft to Third Parties on the Surface*, Signed at Rome on 7 October 1952; or

(b) the *Protocol to Amend the Convention on Damage Caused by Foreign Aircraft to Third Parties on the Surface*, Signed at Rome on 7 October 1952, Signed at Montréal on 23 September 1978.

Article 26 – States with more than one system of law

1. If a State has two or more territorial units in which different systems of law are applicable in relation to matters dealt with in this Convention, it may at the time of signature, ratification, acceptance, approval or accession declare that this Convention shall extend to all its territorial units or only to one or more of them and may modify this declaration by submitting another declaration at any time.

2. Any such declaration shall be notified to

<p>2. O svakoj ovakvoj izjavi mora se obavijestiti Depozitar i izjava mora tačno naznačiti teritorijalne jedinice na koje se ova konvencija primjenjuje.</p> <p>3. U vezi objave iz člana 2, stav 2, od strane Države članice koja ima dvije ili više teritorijalnih jedinica u kojima se primjenjuju različiti zakonski sistemi, ova izjava može sadržati i to da ova konvencija važi za štetu nanesenu trećim licima na svim teritorijalnim jedinicama ili samo na jednoj ili više njih, i ova izjava se može modifikovati podnošenjem nove izjave bilo kad.</p> <p>4. U vezi Države članice koja je dala izjavu prema ovome članu:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) "zakon države" iz člana 8 se odnosi na zakon relevantne teritorijalne jedinice te države; i (b) "nacionalna valuta" iz člana 14 se odnosi na valutu relevantne teritorijalne jedinice te države. 	<p>the Depositary and shall state expressly the territorial units to which this Convention applies.</p> <p>3. For a declaration made under Article 2, paragraph 2, by a State Party having two or more territorial units in which different systems of law are applicable, it may declare that this Convention shall apply to damage to third parties that occurs in all its territorial units or in one or more of them and may modify this declaration by submitting another declaration at any time.</p> <p>4. In relation to a State Party which has made a declaration under this Article:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) the reference in Article 8 to "the law of the State" shall be construed as referring to the law of the relevant territorial unit of that State; and (b) references in Article 14 to "national currency" shall be construed as referring to the currency of the relevant territorial unit of that State.
<p>Član 27 – Rezerve i izjave</p> <p>1. Ne mogu se podnosi rezerve u pogledu ove konvencije ali se mogu podnijeti izjave u skladu sa član 2, stav 2, član 22, stav 2, i član 26, u skladu sa ovim odredbama.</p> <p>2. Svaka izjava ili povlačenje izjave mora biti dostavljena Depozitaru u pismenom obliku.</p> <p>Član 28 – Funkcije Depozitara</p> <p>Depozitar će odmah obavijestiti sve potpisnike i države članice o:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) svakom novom potpisu na konvenciju, sa datumom potpisa; 	<p>Article 27 – Reservations and declarations</p> <p>1. No reservation may be made to this Convention but declarations authorized by Article 2, paragraph 2, Article 22, paragraph 2, and Article 26 may be made in accordance with these provisions.</p> <p>2. Any declaration or any withdrawal of a declaration made under this Convention shall be notified in writing to the Depositary.</p> <p>Article 28 – Functions of the Depositary</p> <p>The Depositary shall promptly notify all signatories and States Parties of:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) each new signature of this Convention and the date thereof; (b) each deposit of an instrument of

<p>(b) svakom podnošenju instrumenata ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupa, sa datumom podnošenja;</p> <p>(c) svakoj izjavi, sa datumom;</p> <p>(d) modifikaciji ili povlačenju neke izjave, sa datumom;</p> <p>(e) datumu stupanja na snagu ove konvencije;</p> <p>(f) datumu stupanja na snagu bilo kakve revizije limita odgovornosti kojega je ustanovila ova konvencija; i</p> <p>(g) bilo kavkom otkazivanju sa datumom istog i datumom stupanja na snagu.</p>	<p>ratification, acceptance, approval or accession and the date thereof;</p> <p>(c) each declaration and the date thereof;</p> <p>(d) the modification or withdrawal of any declaration and the date thereof;</p> <p>(e) the date of entry into force of this Convention;</p> <p>(f) the date of the coming into force of any revision of the limits of liability established under this Convention; and</p> <p>(g) any denunciation with the date thereof and the date on which it takes effect.</p>
<p>U POTVRDU ČEGA su dolje potpisani, budući da su u potpunosti ovlašćeni, potpisali ovu konvenciju.</p> <p>SAČINJENO u Montrealu drugoga dana maja godine dvije hiljade i devete na engleskom, arapskom, kineskom, ruskom i španskom jeziku, na kojima su svi tekstovi podjednako autentični, a autentičnost u pogledu saglasnosti među tekstovima stupa na snagu poslije verifikacije od strane Sekretarijata Konferencije pod ovlašćenjem Predsjednika Konferencije u roku od devedeset dana od danas. Ova Konvencija ostaje deponovana u arhivama, Međunarodne organizacije civilnog vazduhoplovstva i njene sertifikovane kopije će dostaviti Depozitar svim državama ugovaračima ove konvencije, kao i svim državama članicama Konvencije i Protokola iz člana 25.</p> <p>KRAJ</p>	<p>IN WITNESS WHEREOF the undersigned Plenipotentiaries, having been duly authorized, have signed this Convention.</p> <p>DONE at Montréal on the 2nd day of May of the year two thousand and nine in the English, Arabic, Chinese, French, Russian and Spanish languages, all texts being equally authentic, such authenticity to take effect upon verification by the Secretariat of the Conference under the authority of the President of the Conference within ninety days hereof as to the conformity of the texts with one another. This Convention shall remain deposited in the archives of the International Civil Aviation Organization, and certified copies thereof shall be transmitted by the Depositary to all Contracting States to this Convention, as well as to all States Parties to the Conventions and Protocol referred to in Article 25.</p> <p style="text-align: right;">— END —</p>

Član 3

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavlјivanja u „Službenom listu Crne Gore – Međunarodni ugovori“ .

OBRAZLOŽENJE

I. Ustavni osnov za donošenje zakona

Ustavni osnov za donošenje Zakona o potvrđivanju Konvencije o nadoknadi štete prouzrokovane vazduhoplovom trećim licima sadržan je u članu 82 stav 1 tačka 17 Ustava Crne Gore po kome Skupština Crne Gore donosi zakon o ratifikaciji međunarodnih ugovora i sporazuma sa Crnom Gorom.

II. Ocjena stanja međunarodnih odnosa i cilj donošenja zakona

Ova Konvencija u velikoj mjeri mijenja Konvenciju o šteti trećih lica uzrokovanoj stranim vazduhoplovom na tlu (Convention on Damage Caused by Foreign Aircraft to Third Parties on the Surface), potpisane u Rimu 7. novembra 1952. i Protokol o izmjeni te Konvencije., potpisana u Montrealu 23. septembra 1978.godine.

Cilj koji se želi postići ovim zakonom je taj da se uvodi novi, moderan koncept metodologije po pitanju zaštite lica i imovine od vazduhoplova u letu i granice odgovornosti operatora vazduhoplova koji je pričinio štetu.

III. Osnovna pitanja koja se uređuju konvencijom

U Poglavlju 1 Konvencije, članu 1 definisani su termini koji se koriste za potrebe ove Konvencije.

Članom 2 definisano je da se Konvencija primjenjuje u državama članicama Međunarodne organizacije civilnog vazduhoplovstva (International Civil Aviation Organization-ICAO), na vazduhoplove u međunarodnom vazdušnom saobraćaju, a davanjem izjave Depozitaru (ICAO) može se primjenjivati i na domaći vazdušni saobraćaj.

Poglavlje 2 Konvencije definisana su pitanja odgovornosti operataora koji vazduhoplovom u letu nanese štetu trećim licima, tj. propisano je da štete uslijed smrti, tjelesne i mentalne povrede, kao i štete nad svojinom moraju biti nadoknađene ako je uzrok štete vazduhoplov u letu. Takođe je predviđeno da se mogu nadoknaditi i štete prema životnoj sredini.

Članom 4 Konvencije definišane su granice odgovornosti operatora vazduhoplova u odnosu na maksimalnu masu vazduhoplova pri uzljetanju. Granice odgovornosti izražene su u Specijalnim pravima vučenja (Special Drawing Rights).

Nadalje, ovim poglavljem su definisane odgovornosti u slučajevima ako je više operatera učestvovalo u uzrokovavanju štete, troškovi suđenja, prioritet naknade, plaćanje unaprijed i pitanja vezana za osiguranje.

Poglavlje 3, članom 10 Konvencije utvrđeni su uslovi pod kojima se operator vazduhoplova oslobađa od optužbe, tj. ako operator dokaže da je šteta prouzrokovana, ili joj je doprinijeto, nemarom ili drugom štetnom radnjom ili greškom potražioca obeštećenja, ili lica od kojeg su on ili ona ovlašćeni, operator će biti potpuno ili djelimično oslobođen obaveze prema tom potražiocu u onoj mjeri u kojoj je taj nemar ili štetna radnja ili greška prouzrokovala štetu ili joj je doprinijela.

Poglavlje 4 Konvencije odnosi se na izvršenje poravnanja. Članom 12 je određeno da svaka radnja radi nadoknade štete trećim licima uzrokovane vazduhoplovom u letu koja je pokrenuta protiv operatora, ili njegovih službenika ili agenata, po bilo kojoj osnovi, bilo da je po ovoj Konvenciji ili je nekriminalna radnja ili drugo, može se pokrenuti zavisno od uslova definisanih u ovoj Konvenciji bez obzira ko su lica koja imaju pravo da pokrenu sudski postupak i koja su njihova prava. Članom 13 definisana je isključenje odgovornosti vlasnika, iznajmljivači ili finansijera vazduhopova u smislu ove Konvencije, dok su članovima 14. i 15. definisana konverzija specijalnih prava vučenja i revizija limita odgovornosti.

Članovima 16-20 Konvencije definisane su odgovornosti sudova, odnosno nadležnosti sudova u zavisnosti od toga gdje je šteta nastala, izvršenje presuda, i data je mogućnost državama članicama da uđu u bilateralne i multilateralne aranžmane po pitanju izvršenja presuda, za slučajevе iz ove Konvencije.

Poglavljem 5 definisane su završne odredbe, koje se tiču stupanja na snagu ove Konvencije i podnošenja instrumenata o pristupanju Depozitaru.

IV. Procjena finansijskih sredstava za sprovođenje ovog zakona

Za izvršavanje Konvencije o nadoknadi štete prouzrokovane vazduhoplovom trećim licima nijesu potrebna finansijska sredstva.

V. Potreba usaglašavanja propisa

Potreba za ratifikacijom ove Konvencije proiziilazi iz činjenice da je Crna Gora član Međunarodne organizacije civilnog vazduhoplovstva (International Civil Aviation Organization-ICAO).